rat i terres circumdants, on --- també diuen degotalls», *CostManc* II, 104, § 407; «Gelosia, coenta gelosia, / foc a l'entranya sense respirall[1] / terra on hi bat el sol tot el sant dia, / ermot que no tens pou ni *salicall*», Sagarra (*Comte Arnau*, p. 248) *Un salí*, en tinc nota a Estaon de Cardós com a igual a *ploraire* però no asseguro que no fos en el sentit de *salze desmai* — [12] Per a la quantitat de la ŭ i per a l'evolució fonètica i dades de les formes de les altres llengues romàniques (cast *salmuera*, fr. *saumure* etc), veg la nota 9 de SAL, *DECH* En català -ŬRĬA > -ọra és el tractament normal, i després passà a *-orra* per influència de *morro* i del sufix *-orro, -a* — [13] En frases com «Nullus gradum ecclesiasticum precipiat qui totum psalterium vel baptisterium, aut ordinem *salsparsionum* vel sepulturarum, perfecte structus non fuerit agendi» que llegim en el Penitencial de Sto. Domingo de Silos, fi S x, MzPi , *Orig* , p 24 S'explica que *salsp-* es reduís a *salp-* per una espècie de dissimilació o haplologia comparable al cas d'*escopir* EX-CONSPUERE — [14] No sé si torna a sortir en el text català, car les cites que dóna V. Leimgruber (p. 137) semblen referir-se a la versió castellana, en llocs on veig *sembrar* o *polvorizar* en la catalana Però el *DAg* en dóna una altra de l'*Art de Coc* — [15] «--- un parlament en vers, *salpicat* d'epigrames desvergonyits contra gent de la vila», NOller (*Vilantu*, cap 4, *O C* , p 56). «Una ferida / de ben poca sang li *salpicà* la pell», Costa i Llobera *Canyis* usa *salticar* intr (que en seria alteració) i SGuatner l'explica com «*salpicar*, esquitxar» en el seu glossari (p 156); insegur. — [16] D'ací *salpiquet* que *AlcM* assenyala en dos rossellonesos, on pot ser el mateix o un guisat amanit amb això. Però en francès la indicació del *DGén* «de l'anc fr *saupiquer*» ens deixa perplexos, car Gød només dóna un hapax *saupiqué* on diu que la carn del dofí val més menjar-la *saupiquée* que fresca, i no sabem si és «un peu avancée» (o sigui *faisandée*, una mica passada) com diu God , o bé salada — [17] Tal com en StVicentF, també s'aplica a untures o aspergis a una au, en el *Flos Medicinae* del S xv que cita *AlcM*. «Tu lo *salpica* entre les plomes, que sien ruxades ab aygua» Aquest text sembla ser idèntic a la Manescalia de la B. N. P , del qual dóna llargs extrets el *DBal* (veg aquí s v *golès*, i en *AlcM* allí i s v *muscle* etc) — [18] Cf Streitberg, *Urgermanische Gramm* , § 205; Kluge, *Vorgeschichte d altgerm Dialekten*, §§ 192-4; i formacions com *WRANISKON > *wrenschen* (veg *GUARÀ*), *quetschen*, *feilschen* etc — [19] FebrCard (552) registra «*salpluig*: alhurreca, adarce», mots que designen una espècie d'escuma que s'adhereix a les plantes vora mar, *AlcM* dóna una variant *salplúč* atribuint-la a Sóller i documentant-la en un altre autor recent però menorquí

Sal, V *salvar*

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS [60]

salar, salat, salat blanc, salat prim, salat solsona, saladar, El Saladar, salades, salares, salader, saladet, saladí, saladina, salador, +salador m , *saladora, saladoretes, saladura, saladuria, saladurer, salaó, salums, salejar, salanc, salangre, salanca, salancós, La Salanca, la Salanca d'En Faussà, assalancat, salancada, salari, assalariar, assalariat, salariar, salariat, assalariador, assalariament, saler, salera, salero, salerós, salerejar, salgar, ensalgar, ensalgat, salgat, salguer, sargomargo, salí, Els Salissos, salí bord, El Salí-border, assalinar-se, salina, salinar, saliner, salinera, Les Salineres del Collà, salinaire, salinet, salinitat, salinós, salinòmetre, salions, el salió, sallagó, salitje, Salitja, saliginós, saloya de la terra, salobre, salabrós, salabrosat, salabrositat, salabror, salobrenc, salobral, salobrar, salabrar, salobrejar, salabrejar, sals, salsa, Salses, salseta de pastor, salairó, salseró, salsirot, salsera, salsaleta, salsó, salsolàcies, salsura, salsora, Salsora, solsura, La Sulsura, sulsera, salsorer, salsitxa, salsiça, salsitxada, salsitxaire, salsitxer, salsitxeria, salsitxó, salsissot, salcissot, salmai, salmastre, aigua samaia, botifarra saumaia, pa salmai, herba saumaia, salmanya, salmaya, salmaienc, salmenc, salmastre, salmàstic, salmàstiga, aigua salmàstica, salpastre, salmorrat* (vegeu infra), *salicar, salic, saliquejar, salicall, salinar-se* (vegeu supra), *assalar, assalador, assalat, dessalar, ensalar, ensalada, ensalsar, ressalar, ressalat, insuls, insulsament, insulsedat, insulsesa, salarmoniac, salcuit, salfumant, sal-i-aigua, salious, salicorn, salicor, salicor dur, salicorna, Es Salicordes, salnitre, salmitre, salitre, samitre, salnitrós, salnitrera, salnitreria, salpetra, salmorra, salmora, samorar, salmorrat* (vegeu supra), *samorra, salpàs, salpassa, la Serpassa, salispàs, fer un salispàs, fer salispasset, fer un salispassot, solispassa, solpasser, sol(is)passer, sospesser, suspasser, salpasser, salpasset, sarpaciet, salpasserada, salpassada, salprès, salprémer, salprendre, salpicar, salpicó, salbuscar, salpiscar, salpusc, salpús, salpruig, salpruixant, salpebre, salpebrar, salpebrat, salpebrinar, salpebrinada, salpetra, salpedra, salprunella, salinc* [n. 2], *salticar* [nota 15], *salpiquet* [n. 16], *salpluig* [n. 19].

SALA, del germ SAL 'edifici que consta només d'una gran peça de recepció'. □ *1ª doc.*: S. XII

En la Romània és un mot comú a l'it , oc., cast. i cat. *sala*, fr. *salle* i port. *sala* o *sa(a)*, fortament arrelat en la toponímia d'Itàlia, Portugal-Galícia, Catalunya, Aragó i França. En germànic és comú a totes les branques de la família: a-al. ant. *sal*, b-al. ant. *selt*, ags. *sele*, esc ant. *salr*,[1] i ja amb molts derivats documentats en gòtic (*saljan* 'trobar aixopluc', *salīþwos* 'menjador', 'alberg') Al català degué arribar ja des del gòtic, com a Portugal i Aragó, a França, des del frànic; a Itàlia, i també entre nosaltres, és probable que se superposessin la influència del germànic occidental amb la del gòtic. El canvi del gènere germànic (masculí pertot) pot ser deguda a la influència dels sinònims romànic *CORT* i germ HALLA; i cal tenir en compte altres casos paral·lels com el de *CASTA* i l'avantatge d'eliminar l'homonímia amb SAL Cf. Gamillscheg, *Rom Germ.* I, 188, i *DCEC/DECH*